

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД - ИСПЕРИХ

На осми май през 2019 година,
в публично заседание, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Димитринка КУПРИНДЖИЙСКА

Секретар: Детелина Витанова,
Прокурор:

като разгледа докладваното от съдията гр.дело № 643 по описа за 2018 година и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е с правно основание чл.422 от ГПК.

Производството е образувано по постъпила искова молба вх.№ 2916/06.08.2018г. на "А за к на п зя" ООД, ЕИК-, със седалище и адрес на управление: гр.С, бул."В Л" № , ет.Мецанин, представляван от Р А и ТК, действащи чрез пълномощник юрисконсулт Н.А.С., против Р.Ю.М., ЕГН-*****,***, като моли съда да постанови решение, с което да приеме за установено, че ищецът има следните вземания срещу ответника по Договор за стоков кредит № 222532 от 04.11.2016г.: 1040.44/хиляда и четиридесет лв. и 44ст./ - главница, 140.27/сто и четиридесет лв. и 27ст./ лева – договорна лихва за периода от 21.11.2016г. до 10.12.2017г., лихва за забава /мораторна лихва/ върху непогасената главница в размер на 23.19/двадесет и три лв. и 19ст./ лева, за периода от 21.11.2016г. – датата на настъпване на забавата, до датата на подаване на заявлението - 23.02.2018г., ведно със законната лихва върху главницата считано от датата на подаване на заявлението в съда до окончателното изплащане на задължението.

Твърди, че ответникът е сключил процесния договор за стоков кредит с „Б“ ЕАД за сумата от 1201.43 лева за закупуване на стоки и/или услуги, продавани от „Т Б“ ЕАД, като сумата по кредита се усвоявала еднократно, безкасово по сметка на търговеца „Т Б“ ЕАД. Длъжникът от своя страна се задължил да ползва и върне сумата съгласно условията на сключения договор на 36 месечни погасителни вноски, включващи главница и лихва. Падежът на заема бил на 04.11.2019г.

Съгласно чл.12.1 от Общите условия, неразделна част от договора, при допусната забава в плащанията на главница и/или на лихва над 90 дни, целият остатък от кредита ставал предсрочно изискуем. В настоящият случай предсрочната изискуемост е била обявена на 21.11.2016г.

Към настоящия момент длъжникът дължал общо 1203.90лв., от които главница в размер на 1040.27лв., договорна лихва в размер на 140.27лв. за периода 21.11.2016г. – 10.12.2017г. /датата на цесията/ и мораторна лихва в размер на 23.19лв. за периода от 21.11.2016г. до 23.02.2018г.

На 29.09.2017г. с Рамков договор и Приложение № 1 към него от 10.12.2017г. „Банка ДСК“ ЕАД прехвърлило на ищцовото дружество вземанията си от длъжника, като длъжникът бил уведомен за това на 04.01.2018г. Тъй като не последвало плащане по процесния договор, ищцовото дружество предприело постъпки и по реда на чл.410 от ГПК се снабдило със Заповед за изпълнение на парично задължение за същото вземане по ч.гр.д.№ 191/2018г. по описа на РС - И. Поради обстоятелството, че заповедта е връчена на длъжника при условията на чл. 47 ал. 5 ГПК и по указание на съда, ищецът депозирал в срок настоящия иск за установяване на вземането си. Претендира и за разноските по настоящото дело, вкл. и юрисконсултско възнаграждение в размер на 350.00 лева на основание чл.78 ал.8 от ГПК, във вр. с Наредба №1 от 9.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

В съдебно заседание за ищеца не се явява представител, изпраща молба за разглеждане на делото в негово отсъствие, като поддържа изцяло исковата молба.

В срока за писмен отговор на исковата молба по реда на чл.131 от ГПК, ответникът депозира такъв чрез особен представител адв.В.К. ***, като счита исковете за допустими, а по тяхната основателност заявява, че ще вземе отношение след събиране на доказателствата по делото. Не възразява срещу направените доказателствени искания.

В съдебно заседание ответникът не се явява.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното: На 04.11.2016г. ответникът Р.М., в качеството й на

кредитополучател, сключила представения по делото Договор за стоков кредит № 222532 с „Банка“ ЕАД за сумата от 1201.43 лева за закупуване на стоки и/или услуги, продавани от „ТБ“ ЕАД. Сумата по кредита се усвоявала еднократно, безкасово по сметка на търговеца „ТБ“ ЕАД. Кредитополучателят от своя страна се задължила да ползва и върне сумата съгласно условията на сключения договор на 36 месечни погасителни вноски, включващи главница и лихва. Падежът на заема бил на 04.11.2019г.

От заключението на вещото лице по назначената по делото съдебно-счетоводна експертиза е видно, че кредитополучателя е заплатила по процесния договор общо 257.43лв., от които главница в размер на 160.99лв. и договорна лихва в размер на 96.44лв. Неизплатените и изискуеми задължения на заявителя по договора възлизат на обща стойност от 1 204.70лв., включително 1040.44лв. главница и договорна лихва в размер на 140.27лв., а размерът на законната лихва върху дължимите суми за периода на забава, считано от 12.12.2017г. до 06.03.2018г. (датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК) възлиза на 23.99лв.

С Рамков договор за прехвърляне на парични задължения (цесия) от 29.09.2017г. и Приложение № 1 към него от 10.12.2017г. Б ЕАД прехвърля на Агенция за контрол на просрочени задължения ООД вземането си от ответника изцяло с всички привилегии, обезпечения и принадлежности. Уведомлението за цесия не е връчено на ответника с връчването на исковата молба, съгласно изрично искането на ищеца в този смисъл, тъй като ответницата не е намерена на известните в страната адреси и се представлява в настоящото производство от особен представител.

Вследствие на забавата от страна на ответника и неиздължаване в срок на дължимите суми, ищцовото дружество предприело постъпки и със заявление сезирало заповедно производство по ч.гр.д.№ 191/2018г. по описа на РС-гр.Исперих, по което и по реда на чл.410 от ГПК се снабдява със Заповед от 08.03.2018г. за изпълнение на парично задължение. Поради обстоятелството, че заповедта е връчена на длъжника при условията на чл. 47 ал. 1 ГПК и по указание на съда, дадено по реда на чл.415, ал.1 от ГПК, ищецът депозира в срок настоящия иск за установяване на вземането си.

В производството по делото ищцовото дружество е направило съдебни разноси в размер на 530.00 лева: дължима ДТ при подаване на заявлението по ч.гр.д. №191/2018г. в размер на 25.00лв. и при завеждане на иска – 75.00лв., 160.00лв. за възнаграждение на особен представител и 150.00лв. за възнаграждение на вещо лице, 120.00 лева – юрисконсултско възнаграждение по ч.гр.д. № 191/2018г. Претендира 350.00лв. за юрисконсултско възнаграждение по настоящото дело.

Въз основа на така изложеното от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи: Предявеният иск за установяване на парично вземане е допустим и намира правното си основание в разпоредбата на чл.422 от ГПК. Същият е предявен в срока по чл.415, ал.1 от ГПК в спазване на указанията на РС-гр.Исперих по ч.гр.д.№ 191/2018г. по описа на съда, дадено към заявителя и ищец в настоящото производство Агенция за контрол на просрочени задължения ООД, гр.С. При условията на чл. 422, ал. 1 от ГПК искът се смята предявен от момента на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК – 06.03.2018г.

Разгледан по същество – искът е частично основателен.

При спазване правилата за разпределяне на доказателствената тежест /чл.154, ал.1 от ГПК/, в тежест на ищеца е да докаже основанието и размера на претендираното вземане. Доколкото цедираното вземане произтича от друго правно основание, различно от цесията, то в тежест на ищеца-цесионер е да докаже наличието на договор между цедента и длъжника, от който произтича претендираното вземане, липсата на изпълнение – неплащане на това вземане и надлежното уведомяване на длъжника за извършеното прехвърляне, от който момент той се счита обвързан от действието на цесията и дължи изпълнение в полза на новия кредитор /цесионера/. Респ. в тежест на ответника е да докаже наличието на правопогасяващи това вземане факти. Установените по делото фактически обстоятелства сочат на възникнало между трето неучастващо в производството лице – Б ЕАД и ответника договорно правоотношение във връзка с предоставен от това трето лице в полза на ответника стоков кредит. В качеството си на Кредитополучател ответникът е усвоил изцяло предоставения му кредит. Същевременно в изпълнение на насрещното си задължение по договора, ответникът е погасил само част от вземането. Съгласно заключението на вещото лице, неоспорено от страните и възприето изцяло от съда, ответникът е направил погашения в размер на 160.99лв. за главница и 96.44лв. за договорна лихва.

Тъй като падежът на договора не е настъпил към момента на подаване на исковата молба, ищецът се позовава на предсрочна изискуемост на вземането. Предсрочната изискуемост на едно задължение настъпва при определени обстоятелства, предвидени в закона (чл. 71 ЗЗД), респективно – в договора, сключен между страните. В случая страните по договора са предвидили изрично при какви условия кредитът става предсрочно изискуем и само при изпълнението на тези условия кредиторът може да обяви вземането си за предсрочно изискуемо. Съгласно чл. 12.1 от Общите условия към договора при допусната забава на плащанията на главница и/или на лихва над 90 дни, целият остатък от кредита става предсрочно изискуем, като тези последици настъпват автоматично, а ако законът изисква – след уведомление до клиента. Видно е от приложения договор за стоков кредит, че същият е сключен на 04.11.2016г. Първата вноска по него е предвидена за 21.11.2016г., съгласно приложения погасителен план (л.10). Същевременно ищецът се позовава на предсрочна изискуемост, считано от 21.11.2016г. По делото не са представени доказателства по кои месечни вноски от погасителния план са направени плащания от длъжника и по кои е налице просрочие. При всички положения обаче, дори да е налице просрочие още по първата вноска, няма как предсрочната изискуемост да е именно от датата на тази първа вноска, тъй като тогава няма да е изпълнено условието на чл. 12.1 от ОУ – забава в плащанията над 90 дни. Най-ранната дата за настъпване на предсрочна изискуемост по договора би могла да настъпи 90 дни след датата на първата вноска, но не и на падежа на тази първа вноска.

Освен това, дори да се приеме, че все пак са изпълнени условията за настъпване на предсрочната изискуемост на процесното вземане, по делото липсват доказателства, че предсрочната изискуемост е била надлежно обявена на длъжника. Съгласно задължителната съдебна практика в хипотезата на предявен иск по чл. 422 ал. 1 ГПК за вземане, произтичащо от договор за банков кредит с уговорка, че целият кредит става предсрочно изискуем при неплащане на определен брой вноски или при други обстоятелства, и кредиторът може да събере вземането си без да уведоми длъжника, вземането става изискуемо с неплащането или настъпването на обстоятелствата, след като банката е упражнила правото си да направи кредита предсрочно изискуем и е обявила на длъжника предсрочната изискуемост (т. 18 от ТР 4/2013 от 18.06.2014г. на ВКС, ОСГТК). В случая кредиторът по процесния договор е банка по смисъла на закона и процесният договор, макар и озаглавен „стоков“, носи всички елементи на банковия. За да бъде обявен същият за предсрочно изискуем, следвало е първоначалния кредитор изрично да заяви, че упражнява правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем, което волеизявление да е достигнало до длъжника – кредитополучател. Главната тежест за доказване на всички факти и обстоятелства, относими към настъпване и обявяване на предсрочната изискуемост, е за ищеца. При положение, че той не е представил доказателства в тази насока, за съда се налага извода, че тези факти не са се осъществили преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение и следователно вземането не е изискуемо в заявения размер и не е възникнало на предявеното основание – настъпила предсрочна изискуемост.

Въпреки това не може да се игнорира обстоятелството, че съществува валидна облигационна връзка по договора за кредит при условията, договорени между страните - кредитор и кредитополучател. Вземането произтича от договор за кредит с определени срокове за плащане на отделните вноски. Размерът и падежът на всяка вноска са определени в договора. Липсата на точно изпълнение, съобразно договореното по актуален погасителен план, подписан от страните за погасяване на задължението - главница или лихви, следва да бъде съобразено в рамката на исковото производство по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК, дори и да не са настъпили последиците на надлежно обявена предсрочна изискуемост на цялото задължение по договора за кредит. Длъжникът - ответник по иска, дължи изпълнение, макар и само за онази част от дълга, по отношение на която е настъпил падежът, договорен от страните. Дори когато в производството не бъде доказано, че претендираното вземане е изцяло изискуемо поради предявената предсрочна изискуемост, то не може изцяло да се отрече съществуването на вземането и да бъде отхвърлен изцяло искът при безспорно установено неизпълнение на същото това вземане по отношение на вече падежираните вноски. В този смисъл е задължителната съдебна практика, обективизирана в ТР 8/2017 от 02.04.2019г. на ВКС, ОСГТК. Съгласно това решение предявеният по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иск за установяване дължимост на вземане по договор за банков кредит поради предсрочна изискуемост може да бъде уважен за вноските с настъпил падеж към датата на формиране на силата на пресъдено нещо, въпреки, че предсрочната изискуемост не е била обявена на длъжника преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение.

В настоящия случай вземането на първоначалния кредитор е прехвърлено на ищеца с договор за цесия, ведно с всички привилегии и други принадлежности. Видно е от представения погасителен план, че към момента на приключване на съдебното дирене на 08.05.2019г. е настъпил падежа на общо 30 месечни вноски – до 21.04.2019г., включително. При месечна вноски в размер на 45.27лв. общата сума, за която е настъпил падежа, възлиза на 1358.10лв.(960.78лв. – главница и 397.32лв. – договорна лихва). От тази сума следва да бъдат приспаднати внесените от длъжника суми в размер на 257.43лв.(160.99лв. – главница и 96.44лв. – договорна лихва). По този начин дължимата сума от длъжника възлиза на 1100.67лв.(799.79лв. – главница и 300.88лв. – договорна лихва.). Доколкото обаче с исковата молба е предявена претенция за договорна лихва само в размер на 140.27лв. за периода от 21.11.2016г. до 10.12.2017г., съдът следва да се произнесе само до размера на тази сума. По този начин претенцията на ищеца за договорна лихва следва да бъде уважена така както е предявена, а за главницата – до размера на 799.79лв.

Като обусловен от уважаването на иска за главница, следва да бъде уважен и акцесорния иск за лихва за забава в размер на 23.19лв.

При горния изход на делото, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищцовото дружество направените от него разноски в настоящото производство и по ч.гр.№ 191/2018г., съразмерно на уважената част от иска (т.12 от ТР 4/2013 от 18.06.2014г. на ВКС). Ищецът претендира и юрисконсултско възнаграждение в настоящото производство в размер на 350лв., но съдът счита, че следва да се присъди такова в размер на 160лв. поради следните съображения: Съгласно разпоредбата на чл. 78 ал. 8 ГПК именно съдът определя размера на юрисконсултското възнаграждение, като Размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ, който от своя страна препраща към Наредба за заплащане на правната помощ от 06.01.2000г. Съгласно разпоредбата на чл. 25 ал. 1 от Наредбата възнаграждението е от 100 до 300лв. При положение, че материалния интерес по настоящото дело е общо 1203.90лв., необосновано е заплащане на юрисконсултско възнаграждение в размер на 350лв., още повече, че и на особения представител на ответника съдът е определил възнаграждение в размер на 160лв. По този начин общия размер на разноските на ищеца възлизат на 690лв. Ответникът следва да бъде осъден да заплати от тях 538.78лв.

Воден от изложените съображения, съдът

Р Е Ш И :

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, на основание чл.422 от ГПК, по отношение на ответника Р.Ю.М., ЕГН-*****,***, че ищецът “Агенция за контрол на просрочени задължения” ООД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр.С, бул.“В Л” № , ет.Мецанин, представляван от Р А и Т К, има следните вземания срещу ответника по Договор за стоков кредит № 222532 от 04.11.2016г.: **799.79/седемстотин деветдесет и девет лв. и 79ст./лева** - главница, **140.27/сто и четиридесет лв. и 27ст./ лева** – договорна лихва за периода от 21.11.2016г. до 10.12.2017г., лихва за забава /мораторна лихва/ върху непогасената главница в размер на **23.19/двадесет и три лв. и 19ст./ лева**, за периода от 21.11.2016г. до датата на подаване на заявлението - 23.02.2018г., ведно със законната лихва върху главницата считано от датата на подаване на заявлението в съда – 06.03.2018г. до окончателното изплащане на задължението, като ОТХВЪРЛЯ иска за сумата над 799.79лв. – главница, до първоначално претендирания размер от 1040.44лв. като неоснователен и недоказан

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.1 от ГПК, Р.Ю.М., ЕГН-*****, **ДА ЗАПЛАТИ** на “А за к на п з” ООД, ЕИК-, със седалище и адрес на управление: гр.С, бул.“В Л” № , ет.Мецанин, представляван от РА и Т К, **сумата от 538.78/петстотин тридесет и осем лв. и 78ст./ лева** – направени разноски в настоящото производството и по ч.гр.д.№ 191/2018г. по описа на РС - И.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Разградски окръжен съд в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

След влизане в сила на съдебното нрешение, препис от него да се приложи по ч.гр.д.№ 191/2018г. на РС-гр.Исперих с оглед на правните последици по чл.416 от ГПК.

РАЙОНЕН СЪДИЯ: